

LESPROGRAMMA

BREAKING NEWS

DE LEUKSTE E-STAGE BINNEN DE
JOURNALISTIEK! ONTPOPPEN
JOUW LEERLINGEN ZICH TOT
ECHTE JOURNALISTEN?

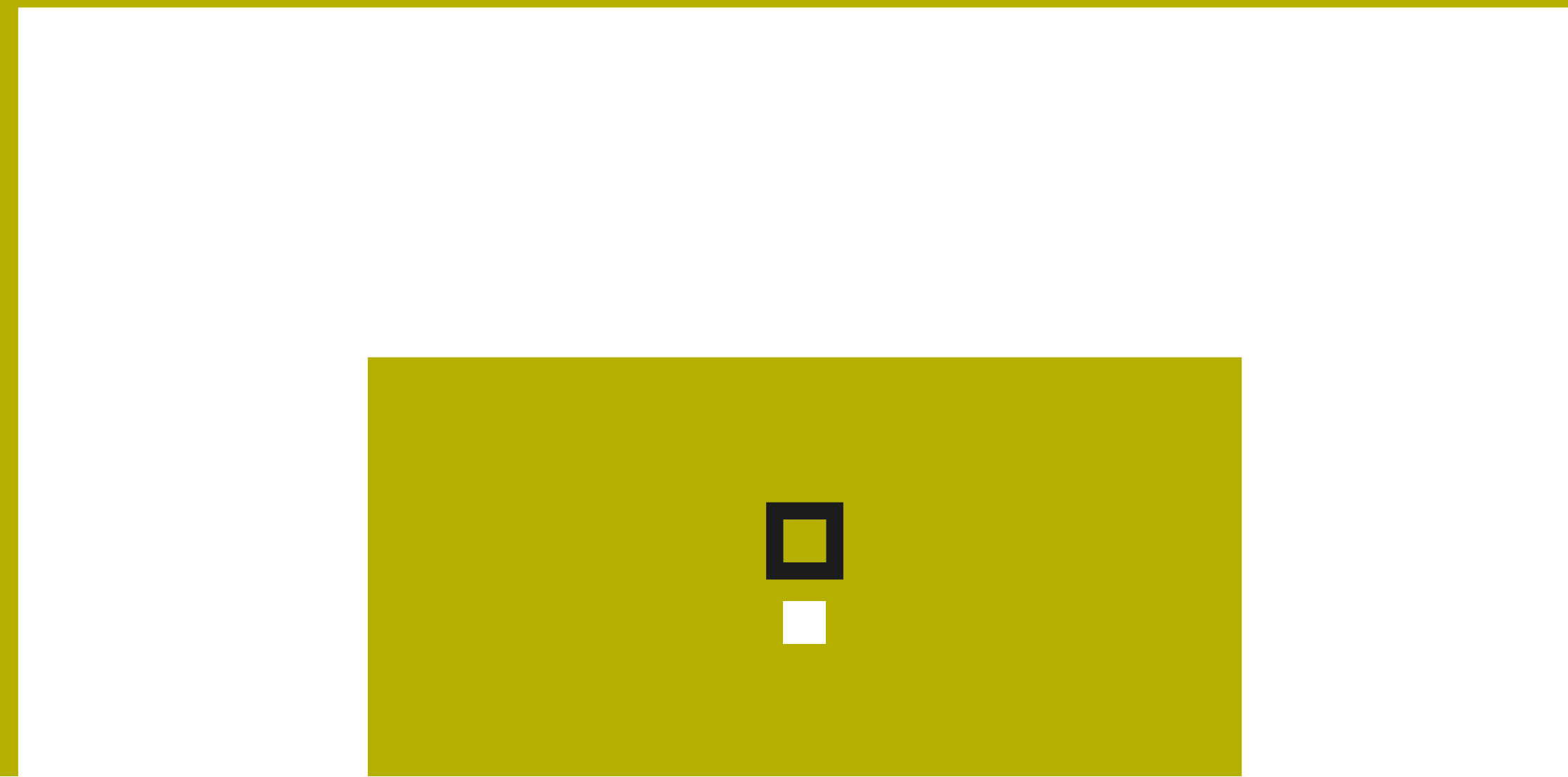
VOOR DE DOCENT

DOCENTENHANDLEIDING 2023 PO & VO

Wat als je het voor één dag voor het zeggen zou hebben op de redactie van een grote krant? Voor de Week van de Mediawijsheid presenteert Nieuws in de klas de game 'Breaking News'; een interactieve e-stage waarin scholieren deze vraag voor zichzelf gaan beantwoorden.

In 'Breaking News' lopen leerlingen virtueel stage op een nieuwsredactie. Als stagiaires worden ze regelmatig voor verschillende keuzes gesteld: welk nieuws hoort op de voorpagina thuis, zouden zij geld betalen voor een unieke scoop en welke eisen stellen zij aan de betrouwbaarheid van bronnen?

De leerlingen spelen het spel individueel en op hun eigen device. In de game krijgen ze direct feedback op de door hen gegeven antwoorden. Hierdoor leren ze het redactieproces begrijpen en welke journalistieke afwegingen daarbij horen. Met bewustwording van de journalistieke werkwijze als doel biedt 'Breaking News' een uniek interactief kijkje in de keuken van een nieuwsredactie.

PO Bovenbouw & VO onderbouw

Lesuur

Maatschappijleer,
Maatschappijwetenschappen en Nederlands

Nederlands, redactie, nieuwsberichten

Breaking News

Het spelen van de game

'Breaking News' wordt individueel door de leerlingen gespeeld en duurt zo'n 20 tot 30 minuten. Het spel is gratis te spelen op nieuwsindeklas.nl/breakingnews.

Als het spel is gestart, kruipen de leerlingen in de huid van een stagiair op de krantenredactie. Ze lopen stage bij Aisha, een van de samenstellers van de krant. Zij stuiten daar meteen op een probleem: bijna de hele redactie is leeg vanwege enorme files op de weg en stakingen bij het OV. Ook Aisha blijkt vast te staan in het verkeer, en de hoofdredacteur vraagt dringend of de stagiair al wil beginnen met het opvangen van inkomende berichten.

Daarmee komen de leerlingen meteen in de 'drivers seat' van de krant terecht, en worden ze gevraagd grote besluiten te nemen. Aan de scholieren de taak om te bepalen hoe de nieuwsselectie plaatsvindt.

Welk nieuws wordt geplaatst op de voorpagina, wat is een goede kop en hoe zorg je ervoor dat je als journalist onafhankelijk blijft? Aan de hand van nieuwsberichten, videoberichten en het beantwoorden van multiple choice vragen, leren leerlingen spelenderwijs welke afwegingen er op een nieuwsredactie gemaakt moeten worden voordat berichten in de krant verschijnen.

Na ieder gekozen antwoord, richt de statige oprichter van de krant zich tot de leerling. Hij licht toe welke principes belangrijk zijn bij het maken van een journalistiek verantwoorde keuze, toegespitst op de vraag en het antwoord dat door de leerling gegeven is. Er komen in totaal zeven journalistieke basisprincipes voorbij die worden uitgebeeld door zeven badges die door de leerling te winnen zijn. Na iedere kennisoverdracht door de oprichter, wint de leerling een nieuwe badge. Er is geen goed of fout.

Aan het einde van de game blijkt dat de chaos waar je als stagiair in terecht bent gekomen opzet was van de hoofdredacteur: een assessment om de stressbestendigheid van de leerlingen te toetsen en te kijken hoe zij met journalistieke waarden omspringen. Schuilen er echte journalisten in jouw leerlingen?

Lessuggesties naar aanleiding van de game 'Breaking News'

Tijdens de Week van de Mediawijsheid spelen de scholieren de game thuis voor extra punten. Wil je als docent in de les terugkomen op de journalistieke basisprincipes die de leerlingen tijdens het spelen van Breaking News geleerd hebben? Dan staan hieronder enkele lessuggesties die passen bij zeven journalistieke basisprincipes die in de game zijn langsgekomen. De lessuggesties variëren in moeilijkheidsgraad en lesduur. Als leerkracht kun je eventueel ook zelf de moeilijkheidsgraad aanpassen aan het niveau van jouw klas door zelf krantenartikelen en/of stellingen te kiezen.

Na de Week van de Mediawijsheid blijft de game online en kan je de game ook klassikaal spelen en er een of meerdere lessuggesties aan vastkoppelen.

Knappe Kop

Deze opdracht is het leukst als je met actuele nieuwsberichten werkt via de nieuwsservice van Nieuws in de klas ([bestel hier](#)) of online via diverse nieuwssites. Als dit niet mogelijk is, zijn er vijf krantenartikelen toegevoegd om de opdracht te maken.

Activeren van voorkennis: In Breaking News hebben de leerlingen al kennisgemaakt met het maken van goede krantenkoppen. Wat is blijven hangen en wat weten ze er nog meer over te vertellen?

Geef iedere leerling een paar rode en een paar groene post-its. Schrijf iedere keer een stelling op het bord en laat de leerlingen een post-it op hun tafel plakken: groen als ze het eens zijn met de stelling en rood als ze het oneens zijn. Op de post-it schrijven ze ook de onderbouwing waarom ze het wel of niet eens zijn. Geef enkele leerlingen klassikaal de beurt.

De stellingen:

1. Een krantenkop moet zakelijk zijn (niet waar)
2. Een krantenkop vat de kern van het nieuwsbericht samen (waar)
3. Een krantenkop mag nooit langer dan 1 zin zijn (niet waar)
4. Een krantenkop kan het beste een vraag bevatten (niet waar)
5. Een goede krantenkop verleidt de lezer om verder te lezen (waar)

Leg uit dat een goede krantenkop ontzettend belangrijk is. Als de kop slecht is, wordt het artikel vaak niet gelezen, hoe interessant de inhoud ook is. De kop moet de lezer motiveren en verleiden om verder te lezen én een goede kop bevat de kern van het nieuws. Best een opgave dus.

Wat maakt een goede kop?

Er zijn meerdere onderzoeken gedaan naar welke krantenkoppen goed werken. Onder andere door de Universiteit van Amsterdam, Blendle en NRC. Hieruit zijn de volgende lessen getrokken:

1. Een goede kop bevat een signaalwoord (woorden als waarom, deze, dit, hoe). Signaalwoorden verwijzen vaak naar iets wat in het artikel behandeld gaat worden, wat leidt tot nieuwsgierigheid en meer lezers.
2. Een goede kop bevat sentiment: het prikkelt de lezer of roept een emotie op.
3. Een goede kop spreekt de lezer direct aan; gebruik waar mogelijk een voornaamwoord (je, jouw, we).
4. Een goede kop bevat geen vraag.
5. Een goede kop maakt duidelijk wat de lezer krijgt.
6. Een goede kop geeft niet te veel weg.
7. Een goede kop belooft niets wat het artikel niet waarmaakt.

De opdracht (30 min)

Bekijk samen met de klas enkele krantenkoppen en bedenk waarom de journalist juist voor deze kop heeft gekozen met de bovenstaande regels in het achterhoofd.

De leerkracht doet het voor

Lees het eerste artikel hardop voor aan de klas en denk hardop na wat er goed is aan deze kop en wat minder goed. Kies zelf een actueel artikel of maak gebruik van de artikels op de volgende pagina's.

Artikel 1

1. De kop bevat een signaalwoord: waarom. De lezer weet nu dat het antwoord gaat krijgen op deze waarom-vraag.
2. Sentiment is persoonlijk, maar de dramatische woorden die gebruikt worden: 'plagen' en 'overschaduw' roepen wel een bepaalde emotie op. Het prikkelt de behoefte van mensen aan drama.
3. Daar voldoet de kop niet aan: er wordt geen voornaamwoord gebruikt.
4. De kop bevat geen vraag. De waarom-vraag wordt als een gegeven neergezet en niet als een vraag.
5. De kop maakt duidelijk wat de lezer krijgt: de redenen waarom het niet goed gaat met Disney.
6. Ook hier voldoet de kop aan. Je weet dat er plagen en zorgen zullen volgen in het artikel, maar je weet nog niet welke. De journalist houdt de spanning erin.
7. Het artikel maakt waar wat de kop belooft.

De plagen van Disney: waarom het 100-jarig jubileum van het concern overschaduw wordt door zorgen

FILM

De plagen van Disney: waarom het 100-jarig jubileum van het concern overschaduw wordt door zorgen

Het Disney-aandeel is gekelderde: van 144 dollar in 2019 naar 84 dollar vandaag. En de problemen stapelen zich op.

Bor Beekman 15 oktober 2023, 17:49

Minnie en Mickey Mouse in een van de Disneyparken. Beeld Getty

De broers Walt en Roy Disney konden het ook niet vermoeden toen ze hun bedrijf oprichtten op 16 oktober 1923, precies honderd jaar geleden. Maar het échte Disney-feest is niet nu, dat vond vier jaar geleden al plaats, bij het 96-jarig bestaan van het entertainmentconcern. Alle kassarecords werden gebroken in 2019, toen Disney acht van de tien films met de hoogste opbrengsten van dat jaar opleverde (o.m. *Avengers: Endgame*, *The Lion King*, *Frozen II*, *Toy Story 4*, *Star Wars: The Rise of Skywalker*). In totaal werd er zo'n 13 miljard aan recettes opgehaald; meer dan welke filmstudio ooit.

Disney-topman Bob Iger, al bijna toe aan zijn pensioen, presenteerde dat jaar zijn hagiografische biografie *The Ride of a Lifetime*, met daarin alle 'lessen' die hij leerde tijdens zijn zo succesvolle vijftienjarige regime.

En toen was daar de pandemie, die Disney ongemeen hard trof: de pretparken en de bioscopen gingen dicht, de cruiseschepen lagen aan de ketting. Het net opgetrokken streamingplatform Disney Plus groeide dan wel, maar slurpte (en slurpt) vooral geld op, zoals de meeste van de met elkaar in een oorlog verkerende streamingdiensten die de abonnementskosten uit concurrentieoverwegingen (nog even) kunstmatig laag houden.

Het Disney-aandeel kelderde: van 144 dollar in 2019 naar de 84 dollar van vandaag. En de problemen stapelden zich op. Disney-ceo Bob Chapek, in 2020 aangesteld als opvolger van Bob Iger, bleek onvoldoende capabel. Dus keerde Iger twee jaar later alweer terug uit zijn pensioen, om de boel vlot te trekken in zijn tweede ronde als ceo. Afgelopen zomer verslikte hij zich in de staking van acteurs en scenaristen toen hij hun salariseisen 'niet realistisch' noemde. De in Hollywood ooit zo gevierde en gewaardeerde Disney-topman oogstte hoon en woede; als er iets níet realistisch was, riposteerden de vakbondsleden, dan was dat toch eerder Igers eigen salaris-pakket, jaarlijks goed voor 27 miljoen dollar. Vier hoofdpijndossiers waarmee Disney momenteel te kampen heeft.

Disneys animatiefilm 'Elemental'. Beeld Disney / Pixar

Pixar-armoede

De Pixar-studio, jarenlang een van de kroonjuwelen van Disney, kampt met ideeënarmoede en een richtingstrijd. Weinig originele maar wel in de bioscoop uitgebrachte titels als *Lightyear* en *Elemental* flopten, terwijl het hoogwaardige *Turning Red* alleen te zien was op Disney Plus. Dat nieuwe Disney/Pixar-films daar sowieso al snel zijn te zien, maakt het voor gezinnen aantrekkelijk om even te wachten op de platformrelease; dat is goedkoper dan naar de bioscoop gaan. En zo groeien de Pixartitels niet meer uit tot bioscoopklassiekers.

Disney versus DeSantis

Het pretpark van Disney in Florida, jarenlang een economische trekpleister en lokale economische motor, kampt met geldverslindende rechtszaken. Walt Disney World in Bay Lake geldt al sinds de ontwikkeling van het grondgebied in de jaren zestig als een gemeente met een zekere mate van zelfbestuur. Dat 'district' kwam in conflict met de staat toen gouverneur Ron DeSantis in 2022 de Florida Parental Rights in Education Act tekende, die het leerkrachten verbiedt om in klaslokalen over seksuele oriëntatie of genderidentiteit te spreken.

Toenmalig Disney-ceo Bob Chapek beloofde zich tegen de controversiële wet te verzetten, onder meer met een stop op politieke donaties, nadat medewerkers van zijn park uit protest het werk hadden neergelegd. Nadat DeSantis een filmpje had gezien waarin een Disney-animator pleitte voor meer 'queer-verhalen', tekende de gouverneur een wet die de controle over het district 'Disney' wegnam bij het concern. Daarover wordt nu rechtszaak na rechtszaak gevoerd.

Iman Vellani als Ms. Marvel, Brie Larson als Captain Marvel en Teyonah Parris als Monica Rambeau in de Disney-film 'The Marvels'. Beeld Disney / Marvel

Superhelden-vermoeidheid

De nieuwe lichten van het voor Disney zo rendabele en over vele films verdeelde Marvel-superheldenpantheon kampt met opstartproblemen: de honger naar nieuwe superhelden blijkt plots verzadigd. Ook hier zit het Disney Plus-platform in de weg: daar verwaterde het eerder in de films zo kunstig vertakte 'multiversum' van superheldenavonturen in talloze Marvel-series. Ook het door Disney drastisch uitgemolken Star Wars-imperium kampt met erosie. Ondertussen doet James Cameron met *Avatar* (ook van Disney) voor hoe het ook kan: wees zuinig op je franchise. *Avatar 3* wordt pas eind 2025 verwacht.

De mogelijke verkoop van ESPN en ABC

De sportzender ESPN en nieuwszender ABC vormden ooit een enorme bron van inkomsten voor eigenaar Disney, maar ze kampen nu met dalende kijkers en ingestorte reclame-inkomsten. Disney-topman Iger, die drastisch zal moeten bezuinigen, sluit een verkoop niet uit. Er is ook geld nodig nu de aandeelhouders aandringen op een koersverandering: Disney zou zelf games moeten maken, in plaats van slechts licenties te verkopen aan de computerspelindustrie. Maar zo'n wending vereist dan eerst weer een miljardenovername van een bestaand gamebedrijf.

KNAPPE KOP

We doen het samen

Het volgende artikel lees je samen met de klas en samen bedenk je wat goed is aan de kop en wat misschien anders had gekund. Geef willekeurige beurten. Kies zelf een actueel artikel of maak gebruik van deze:

Artikel 2

1. De kop bevat een signaalwoord: zo. Hierdoor weet je als lezer dat er iets komen gaat...
2. Sentiment is persoonlijk, maar bij veel mensen zal de combinatie van het woord 'missverkiezing' met 'koikarpers' wel een emotie oproepen. Verbazing of plezier bijvoorbeeld.
3. De kop maakt geen gebruik van voornaamwoorden.
4. De kop bevat geen vraag, dus dat is goed volgens de onderzoeken.
5. De kop maakt duidelijk wat de lezer krijgt: een beeld van een koikarperwedstrijd. Al hadden sommige lezers misschien wel meer beelden willen zien van de wedstrijd. Van de winnende koikarpers bijvoorbeeld. De kop belooft wel een beetje een volledig beeld met het signaalwoord 'zo' en is het wel zo volledig?
6. De kop geeft zeker niet teveel weg.
7. Sluit aan bij punt 5. De kop belooft misschien wel meer dan dat je krijgt in tekst en beeld.

Fotograaf Arie Kievit was te gast bij een schoonheidswedstrijd voor koikarpers, de nationale vis van Japan die ook in steeds meer Nederlandse siervijvers te bewonderen is. Liefhebbers die serieus kans willen maken leggen al snel duizenden euro's neer - en doen er goed aan nog even de schubben te controleren.

Door **Olaf Tempelman**
Fotografie **Arie Kievit**
25 september 2023, 22:00

Wie het vervelend vindt om op zijn uiterlijk te worden beoordeeld, moet altijd bedenken hoe het is om als koikarper te worden geboren: dan is dat louter het geval. Japanse kwekers uit de prefectuur Niigata streefden tweehonderd jaar geleden al naar niets minder dan de cultivering van de mooiste sierkarper die de wereld ooit had gezien.

Hun *cyprinus carpio carpio* - behalve als koikarper ook bekend als brokaatkarper - groeide in de eeuw erna uit tot de nationale vis van Japan, overal te bewonderen in siervijvers in de openbare ruimte.

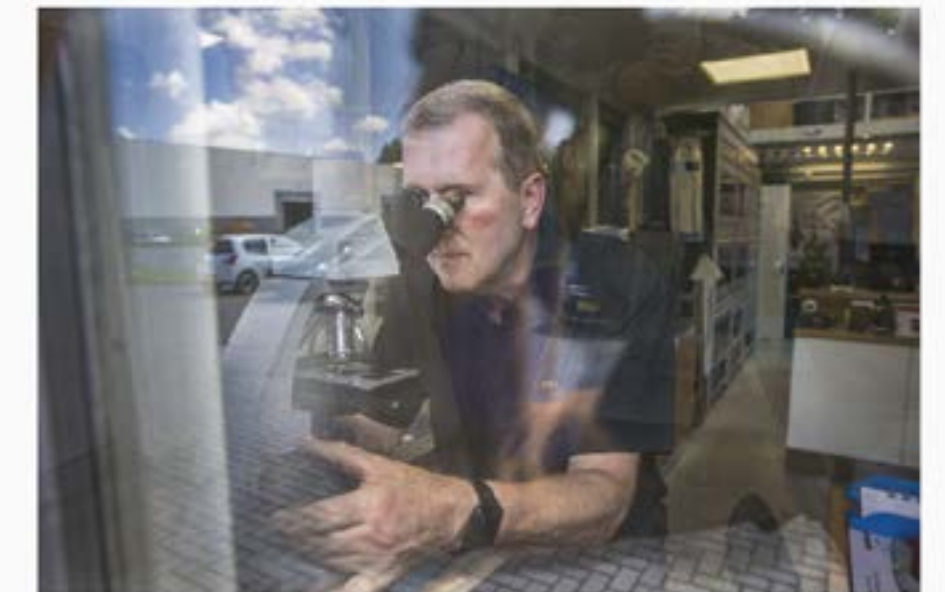
Nederland heeft al 250 zaken die zich exclusief wijden aan de verkoop van de uit Nippon geïmporteerde siervissen. Je kunt daar al een koi aanschaffen voor rond de 300 euro. Wie echter enige kans wil maken in een schoonheidswedstrijd voor deze vis, doet er goed aan het tienvoudige neer te tellen.

Lange tijd moesten Nederlanders die van de schoonheid van de koi wilden genieten naar de Japanse tuinen die ons land herbergt. De laatste decennia is de koi aan een onstuitbare opmars bezig in siervijvers in Nederlandse privétuinen. Het aantal fanatieke liefhebbers loopt in de tienduizenden.

Fotograaf Arie Kievit was te gast bij een koikarperschoonheidswedstrijd in de speciaalzaak Koi Care Hoeksche Waard. Deelname was exclusief voor de klandizie van de winkel, en voor de jurering was een ervaren Japanse koikweker ingevlogen. Kievit kwam erachter dat eenmaal bekroonde karpers flink in prijs omhooggaan. Hij sprak onder meer een liefhebber die een Duits bod van 30 duizend euro op een schoonheidskoningin in zijn vijver had afgeslagen.

Kievit leerde ook dat koiliefhebbers zich van speciale middelen bedienen om hun vissen voor een wedstrijd nog mooier te maken dan ze al zijn, zoals speciale voedingssupplementen en kleurstoffen. Hij zag tevens dat eigenaren soms vlak voor de wedstrijd nog even zwarte vlekjes op schubben wegsnijden, zoals deelnemers aan missverkiezingen nog even snel moedervlekken wegpoederen. En toeval of niet: ook het publiek dat op koikarperverkiezingen afkomt is in overgrote meerderheid man.

Zo ziet een missverkiezing voor koikarpers eruit

KNAPPE KOP

De leerling doet het zelf

De leerlingen gaan nu zelf aan de slag in tweetallen. Kies er als docent voor of de leerlingen alle artikelen moeten lezen of er eentje mogen kiezen. Wat vinden ze goed aan de kop en wat minder goed? Hebben ze misschien een suggestie voor een betere of andere kop? De leerlingen overleggen in tweetallen met elkaar en schrijven hun antwoorden op.

Artikel 3

1. De kop bevat een signaalwoord: deze. De lezer weet nu dat het artikel over drie senioren zal gaan die houden van swingen.
2. Sentiment is persoonlijk. Maar drie senioren voor je zien die swingen, roept wel een vrolijke emotie op.
3. Daar voldoet de kop niet aan: er wordt geen voornaamwoord gebruikt.
4. De kop bevat geen vraag.
5. Hierbij is discussie mogelijk. Maakt de kop duidelijk wat de lezer krijgt? Door de kop verwacht je drie portretten van dansende ouderen. Die krijg je ook wel, maar pas op de helft van het artikel. Het gaat eerst over onderzoeken naar gezondheid en dansen. Dat haal je niet uit de kop. Wel uit de inleiding daarna.
6. De kop geeft inderdaad niet te veel weg, want je weet nog niet waarom deze drie senioren zo van dansen houden en waarom ze het doen.
7. De inhoud van het artikel past bij de kop, maar wel pas vanaf de helft.

Deze drie senioren worden swingend ouder

Dansen is gezond

Deze drie senioren worden swingend ouder

Beeld Vivian Keulards

“Dans!” Dat vroeg fotograaf Vivian Keulards. En dat deden de verschillende senior mannen voor haar camera. Maar is het ook gezond?

Elleke Bal & Vivian Keulards 20 oktober 2023, 17:49

Dansen deden de mannen, op verzoek van fotograaf Vivian Keulards. Op hun favoriete muziek, vol overgave en plezier. Voor even zijn ze Mr. Bojangles, zoals Keulards haar serie noemde, naar het veel gecoverde liedje van Jerry Jeff Walker dat haar elke keer weer kippenvel bezorgt. Mr. Bojangles, come back. ‘And dance and dance and dance, please, dance.’

Dansen is niet alleen leuk, het is ook nog gezond. Althans, dat willen we wel héél graag bewijzen. Aan die gedachte is niet te ontkomen, tijdens een duik in de literatuur over de gezondheidsvoordelen van dansen.

En geef ze eens ongelijk, al die onderzoekers die minutieus proberen te bepalen wat dansen met het menselijk lichaam doet. Hebben dansers een betere conditie dan mensen die regelmatig een flink stuk lopen? Kan wekelijks dansen hart-en vaatziekten, dementie of overgewicht voorkomen? Hypotheses genoeg. Dansen

is nu eenmaal een vrolijke, sociale en ontspannen manier van bewegen. Veel leuker toch, dan die zware sportschool induiken. Het zou goed uitkomen als het ook nog eens met een gratis bonus voor onze gesteldheid komt. Willen we dit iets te graag, of zit er wel wat in, het idee dat dansen heilzaam is?

In 2019 kwam de Wereldgezondheidsorganisatie met een overweldigend dik rapport over ‘de rol van de kunsten in het verbeteren van gezondheid en welbevinden’. Twee dingen vallen op in de lange lijst aan dansstudies die daarin is opgenomen.

Ten eerste komt steeds terug dat dansen draait om het samenspel tussen lichaam en brein. We zwieren met ons lijf, maar voor die bewegingen moeten onze hersenen hard werken, staan de zintuigen op scherp en worden nieuwe hersenverbindingen aangemaakt. Denk maar aan de rol van evenwicht, coördinatie, ritme. En wie nieuwe danspassen wil leren, traint meteen het geheugen.

Dansen heeft een positieve impact

Wat ook opvalt, is dat onderzoekers bovenmatig geïnteresseerd zijn in de link tussen dansen en veroudering. Dansen heeft een positieve impact bij mensen met ziektes die komen met ouder worden, zoals dementie, Parkinson en hart-en vaatziekten. Het is heus geen wondermiddel, maar draagt er wel aan bij dat de spieren soepel en het brein actief blijven. Ook brengt bewegen op muziek positieve emoties en ontspanning met zich mee. Er zijn dus niet voor niks wereldwijd talloze dansprogramma's voor ouderen, bijvoorbeeld in buurtcentra en verzorgingshuizen, ook in Nederland.

Allemaal swingend ouder worden dus? In het begin werd er nog weleens lacherig over gedaan, vertelt Mirjam Pijnappels, hoogleraar bewegingswetenschappen aan de Vrije Universiteit Amsterdam. Maar inmiddels kunnen we er niet meer omheen, zegt zij ook: het werkt. Ze noemt het grootste voordeel van dansen dat het ‘multimodaal’ is.

“Het spreekt het lichaam op allerlei fronten aan”, legt ze uit. Het gaat om spierkracht, souplesse en flexibiliteit, je hebt er balans voor nodig, je zet stappen, je draait veel, er gebeurt van alles op cognitief niveau. En de sociale en emotionele aspecten spelen een rol: dansen kun je samen doen, muziek is goed voor de stemming.

Niet na drie chachacha's weer op de bank plaatsnemen

Maar staat een avondje stijldansen gelijk aan een rondje fietsen? Om die vraag goed te kunnen beantwoorden, is het belangrijk om te weten hoe lang en hoe intensief iemand danst. Bewegen is altijd beter dan stilzitten. Maar de Wereldgezondheidsorganisatie

adviseert iedere volwassene minimaal 150 minuten per week matig tot zwaar intensief bewegen. Dat is ongeveer twintig minuten per dag een activiteit doen waar je hartslag van omhoog gaat en waar je van gaat transpireren. Wie dus kiest voor dansen, neemt dus liever niet na drie chachacha's weer op de bank plaats.

Wil je echt een doel stellen en je fysieke gezondheid of conditie verbeteren, dan moet je zelfs minimaal twee keer per week en minimaal 25 weken lang een sportactiviteit beoefenen, voegt Mirjam Pijnappels daar nog aan toe.

In balans blijven

Het is ook wat anders of je af en toe voor je plezier danst, of onder begeleiding een dansprogramma doet. Wetenschappelijke studies worden nogal eens in een gecontroleerde setting gedaan. Ouderen die tijdens een studie een zorgvuldig uitgestippeld programma volgen, kweken misschien meer spierkracht. Dan kan de onderzoeker zeggen: dansen heeft effect op spierkracht. Maar wie die voordelen wil behouden, moet er dan ook mee doorgaan. En in het echte leven komt het daar niet altijd van.

Dansen is dus niet zomaar een goede vervanging voor andere vormen van bewegen. Toch noemt bewegingswetenschapper Pijnappels nog wel een aantal unieke voordelen die komen met dansen. Die hebben te maken met balans, door vergrijzing een toenemend actueel onderwerp. Uit onderzoek blijkt dat een op de drie ouderen boven de 65 jaar minstens een keer per jaar valt. En om niet te vallen, moet je alert en reactief kunnen reageren, en genoeg kracht hebben om die val tegen te houden of bij te kunnen sturen.

Dansen is in dat kader een goede oefening, want als je danst ben je bezig met gewichtsverplaatsingen en onverwachte bewegingen, vertelt Pijnappels. “Dat is een meerwaarde op een lange wandeling maken. Om balans te verbeteren moet je jezelf blijven uitdagen: je moet steeds een stapje verder gaan om dat lijf en brein te blijven prikkelen om in evenwicht te blijven, en dat gaat bij dansen op een natuurlijke manier.”

Ook is springen goed voor je botten, zegt Pijnappels. Kom maar op dus met die danshupsjes. “De impact bij het landen geeft een soort signaal aan je botten om steviger te worden. Al je weefsels worden gevormd naarmate je ze belast.”

En het mag ook gewoon leuk zijn

Overigens is het trainen van goede balans niet alleen een thema voor ouderen, zegt Pijnappels. “Vanaf je dertigste begint de aftakeling al, met name op spierniveau. Spierkracht en spierfunctie nemen vanaf dan steeds een beetje af.”

Redenen genoeg om te zeggen dat dansen gezond is. En om kritisch te blijven kijken naar onderzoeken waarin dat wordt geconcludeerd. Maar mag dansen alsjeblieft ook gewoon leuk zijn zonder dat het ‘bewezen gezond’ is? Graag zelfs. Zet de muziek maar aan.

Harry Schouten: ‘Dansen laat zien wie je bent’. Beeld Vivian Keulards

Harry Schouten (70): ‘Ik ben altijd een hardrocker geweest’ Harry Schouten danst het liefst op een goede gitaarpartij. ‘Hard moet het zijn!’

‘Ik was dood’, vertelt Harry Schouten als eerste als hij zijn auto instapt. Achterin ligt zijn volgepakte koffer met uitgaanskleding. “Geen idee wat er is gebeurd. Ze vonden me thuis, moesten de deur intrappen. Het was kritiek: hartproblemen, ademhalingsproblemen, intuberen en afwachten, totdat ik weer zelf ging ademen. Maar héy, ik ben er nog, *alive and kicking*. Ik zit in de vierde helft van mijn leven.”

Vier jaar geleden viel hij tijdens het dansen op de hoek van de tafel: “Op de zoete tonen van Metallica. Toen heb ik zes weken in het ziekenhuis gelegen. Ik ben altijd al een hardrocker geweest. Toen Jimmy Hendrix in 1970 overleed, liep ik een week lang met een rouwband om. Ik was nooit een Beatles-

fan. Ik koos voor The Rolling Stones. Die zijn rauwer. In 1995 zag ik Ozzy Osbourne in Paradiso. Het mooiste concert ooit. En Pink Floyd in het Goffertpark in Nijmegen vergeet ik ook nooit meer. Maar Metallica blijft mijn alltime favorite.

Ik was altijd een danser. Nog steeds hoor. Vrouwen vonden het leuk om met me te dansen. Dansen laat zien wie je bent, hoe je je voelt. Het liefst op een goede gitaarpartij. Gitaren moeten janken! Hard moet het zijn! Daar hou ik van. Ik heb een waanzinnige jeugdtijd gehad, ik groeide op in de flowerpower tijd. Alles kon en mocht. Tegenwoordig mag niet meer zoveel. Ik vind de jeugd best wel onverdraagzaam en eenzaam. En toch zeg ik het als ik iemand mooi vind. Dat is toch leuk om te horen? Ik was en blijf een ondeugende jongen, hoor.”

“Het zijn bewegingen en houdingen geïnspireerd door die van Indra Kamadjojo”, vertelt Aad, “hij was de favoriete danser van mijn moeder. Ik mix het met de bewegingen van de pencak silat, een Indonesische vechtsport. Die bewegingen vind ik mooi. Ik beheers het niet echt. Alles wat ik doe is met improvisatie en fantasie. Met de magie van het omkleden stap ik op deze manier een andere wereld binnen.”

Elk jaar bezoeken Aad en Jeanette de Pasar Malam (Indonesisch festival) in Den Haag, nu de Tong Tong Fair genaamd. Daar wordt steevast de Poco Poco gedanst door bezoekers. Een straatdans die lijkt op een linedance-event. “Al jaren zijn het ongeveer dezelfde passen. Heel eenvoudig, iedereen kan het. Gaat iemand verkeerd, dan danst de rest er gewoon omheen. Dat gevoel van saamhorigheid, dat vind ik het aller mooiste van dansen.”

Hij luistert nog steeds naar muziek, maar nu op de computer. “Hoor ik het nummer *First Time I Ever Saw Your Face* van Roberta Flack, kan ik emotioneel worden. Zo’n prachtig liefdeslied over afscheid nemen, dat komt nog steeds binnen. En bij *September* van Earth, Wind and Fire, dans ik even in m’n eentje op zolder. Dans maakt me blij. Het is een mooie manier om contact te maken. ‘Ik danste met niemand liever dan Herman’, zei een vriendin laatst nog.”

Aad van der Hoeven: ‘Met het omkleden stap ik een andere wereld in’. Beeld Vivian Keulards

Aad van der Hoeven (83): ‘Alles wat ik doe is met improvisatie en fantasie’

Aad van der Hoeven wordt bij het dansen geïnspireerd door bewegingen uit een Indonesische vechtsport.

Uit zijn tas komen Indonesische sarongs, gebatikte bloesjes en een blangkon (hoofddekse). Dit is zijn keus op mijn verzoek om dans- en feestkleding mee te nemen. Aad groeide op in Bandung, Java. In 1950 verhuisde hij als 10-jarig jongetje met zijn moeder en drie broers naar Nederland. Met zijn vrouw Jeanette deed hij 35 jaar aan stijldansen. “Die muziek herken ik nooit. Ik vraag Jeanette altijd wat voor dans het is en dan doe ik mijn figuren en passen. Zij telt. De foxtrot is fijn, die danst lekker, dan hoeft ik niet na te denken.”

Tot aan corona dansten Aad en Jeanette een avond per week bij een dansschool in Nieuwegein. Hier werden vriendschappen opgebouwd. Door ziekte en overlijden bleven er weinig mannen over bij de dansgroep, uiteindelijk alleen Aad.

Dansen deden ze ook nog weleens thuis. Volgens dochter Jessica de enige keer dat ze weleens ruzie hadden: nee, andere rechts!

De Indonesische dansbewegingen gaan als vanzelf bij Aad, vol overgave en hypnotiserend. “Snap je waarom ik met hem getrouwd ben?”, roept Jeanette enthousiast.

Herman Keulards: ‘De pastoor kwam de instuif openen met een gebed en daarna ging het los’. Beeld Vivian Keulards

Herman Keulards (84): ‘Soms dans ik in m’n eentje op zolder’ Herman Keulards (84), vader van fotograaf Vivian, danste al op jonge leeftijd. ‘Het is een mooie manier om contact te maken.’

“In de jaren vijftig en zestig zat ik in het bestuur van de instuif, in Venlo en Blerick. Daar verkocht ik voor een kwartje kaartjes achter de kassa. De instuif was dé ontmoetingsplek voor jongeren, een huwelijksbureau kon je het wel noemen. Ik ontmoette er mijn vrouw Tiny. De pastoor kwam de avond openen met een gebed en daarna ging het los. Er werd gedanst en gesjanst. Werd er een wals aangekondigd, dan vluchtten de mannen de wc in. Daar hadden we een hekel aan. De vrouwen dansten dan met elkaar. Vond ik heel stom.”

Geld voor danslessen hadden ze thuis niet, vertelt hij. Met jaloezie keek hij door het raam van Dansschool Jeanne van Rooy om toch iets van de danspassen op te pikken. “Ik hield al jong van mooie kleding. Mijn moeder kocht de oude pakken over van de directeur van kledingwinkel Marius in Venlo. gingen mijn broers en ik toch gekleed in een mooi kostuum, overhemd, das en pochet. Voor de *wet look* smeerden we slaolie in ons haar, brillantine was te duur. Als het warm werd in de danszaal, droop de olie langs mijn gezicht en in mijn ogen.”

In de jaren zeventig en tachtig organiseerden zijn vrouw Tiny en hij menig dansfeestje in de kelder van hun huis. “Max Greger, James Last, Grease, Abba en Boney M werden grijs gedraaid. In danstenten heb ik Max Greger en James Last nog live gezien. Dat waren in die tijd onze festivalmomenten.”

Artikel 4

1. Deze kop bevat geen signaalwoord
2. De woorden 'te veel' en 'niet gezond' kunnen wel een bepaalde emotie oproepen.
3. Daar voldoet de kop niet aan: er wordt geen voornaamwoord gebruikt.
4. De kop bevat wel een vraag, uit onderzoek blijkt dus dat dit niet goed werkt.
5. Ja de kop maakt wel duidelijk wat de lezer krijgt; waarom te veel vitamine C niet goed voor je is.
6. De kop geeft niet teveel weg als je de redenen wilt weten.
7. De inhoud van het artikel past bij de kop.

Goed voor de weerstand? Te veel vitamine C is ook niet gezond

Door REDACTIE LIFESTYLE
26 okt. 2023 in LIFESTYLE

Wil je aan je weerstand werken om deze herfst en winter niet (al te) ziek te worden van de griep? Grijp dan niet blind naar vitamine C-supplementen. Te veel van deze vitamine is namelijk ook niet goed voor je.

Extra sinaasappels voor extra vitamine C zijn voor je weerstand niet direct beter

Sterker nog: je weerstand boosten met extra vitamine C kan schadelijk zijn voor je nieren. Krijg je te veel vitamine C binnen, dan plas je dat in principe uit. Tijdens dat proces, wordt de vitamine C omgezet in oxalaat. Als dat achterblijft in je nieren kan dat gaan kristalliseren en uiteindelijk zorgen voor nierstenen.

Vitamine C belangrijk voor functioneren

Vitamine C vind je onder andere terug in citrusvruchten als sinaasappel en grapefruit, in bloemkool en boerenkool en in aardappels. Naast goed voor je weerstand helpt het ook je huid en haar gezond te houden. Je bindweefsel en botten hebben ook vitamine C nodig om goed te functioneren.

BEKIJK OOK:

Deze ingrediënten kunnen helpen fit te blijven deze winter

Heb je snel blauwe plekken en gespleten haarpunten, dan kan het wijzen op een licht tekort. Consumeer je te veel vitamine C, dan hoef je niet meteen nierstenen te ontwikkelen. Wel kun je last krijgen van misselijkheid, diarree, maagzuur en overgeven.

Zoveel heb je nodig

Het Voedingscentrum raadt voor iedereen vanaf 14 jaar om dagelijks 75 milligram vitamine C binnen te krijgen. Voor vrouwen die zwanger zijn ligt het aantal op 85 en vrouwen die borstvoeding krijgen wordt aangeraden 100 milligram binnen te krijgen. Denk je dat je een tekort hebt? Neem contact op met je huisarts om het te laten testen en eventueel supplementen met de juiste dosis voorgeschreven te krijgen.

Goed voor de weerstand? Te veel vitamine C is ook niet gezond

Artikel 5

1. De kop bevat geen signaalwoord
2. Het woordje 'echt' roept misschien wel een bepaalde emotie op bij mensen.
3. Er wordt een voornaamwoord gebruikt: je
4. De kop bevat wel een vraag, uit onderzoek blijkt dus dat dit niet goed werkt.
5. De kop maakt wel duidelijk dat je als lezer antwoord krijgt op de vraag of veganistisch eten beter is voor katten. De vraag lijkt wel enigszins vooringenomen door de woorden 'nou echt'.
6. De kop geeft niet te veel weg, al zorgt de kop er wel enigszins voor dat je de uitkomst al een beetje kunt raden (zie ook punt 5).
7. De inhoud sluit goed aan bij de kop.

Afronding (5 min)

Wat vonden de leerlingen van de koppen? Wat vonden ze goed en wat minder goed? Wat was lastig aan de opdracht en wat ging ze goed af? En koppen maken? Appeltje eitje of een zware bevalling? Bespreek klassikaal.

Is voor je kat veganistisch eten nou echt gezonder dan vlees eten?

Is voor je kat veganistisch eten nou echt gezonder dan vlees eten?

Durf te vragen Het spijsverteringssysteem van de kat is kort en snel. Plantaardige voeding is daarin moeilijker te verteren.

Martine Kluusma • 25 oktober 2023 • Leestijd 2 minuten • 4 Luisteren 04:33

Katten hebben mogelijk baat bij een veganistisch dieet. Dat was nog eens welkom nieuws voor veganisten. In het wetenschappelijk tijdschrift *Plos One* stond in september dat vegan katten minder vaak naar de dierenarts gaan, minder medicijnen gebruiken, minder 'therapeutische' voeding gebruiken en minder kwaaltjes hebben dan vleesetende katten. Ze waren doorgaans gezonder dan katten op een dierlijk dieet, concluderen de onderzoekers. Dit terwijl katten toch geboren carnivoren zijn.

Zou het werkelijk? Kun je een kat dan toch met een gerust hart vegan laten eten?

Toch maar eens bellen met Wouter Hendriks, hoogleraar diervoeding aan de Universiteit Utrecht en Wageningen Universiteit. Geen goed idee, zei hij [in 2018 nog in NRC](#). Misschien was hij inmiddels tot nieuwe inzichten gekomen.

Hij maakt er gehakt van

Als dat al zo zou zijn, dan toch niet door de nieuwe Britse studie. Hij heeft maar een paar minuten nodig om er gehakt van te maken. Alleen al de methode. Als je eigenaren via een enquête vraagt naar het welzijn van hun kat, wat krijg je dan? „Deze eigenaren zijn waarschijnlijk nogal gepassioneerd over hun visie.“ Dat kleurt hun blik op de kat en zijn gezondheid. Mensen die kritisch naar voeding kijken, doen bovendien misschien ook andere dingen die de gezondheid van hun huisdier beïnvloeden. Een vegan kat krijgt vast geen blokjes kaas toegestopt en zal minder vaak overvoerd zijn. Misschien kregen deze katten wel supplementen, of vingen ze af en toe een muis.

„En kijk eens naar de leeftijd van de katten“, zegt Hendriks. De veganistische katten in het onderzoek waren gemiddeld bijna twee jaar jonger dan de vleeseters. En hé! De oudste vegan kat was zestien, de oudste vleesetende kat was 24. Het zou te makkelijk zijn om te zeggen dat vleesetende katten ouder worden. Maar duidelijk is: hier worden appels met peren vergeleken. Dat het onderzoek betaald is door ProVeg International, een organisatie die de consumptie van dieren wil verminderen, en uitgevoerd is door [een onderzoeker die tevens dierenactivist is](#), helpt ook niet voor de geloofwaardigheid.

Prooidier-eter

[De Britse enquête](#) bewijst dus niet dat veganistische katten gezonder zijn. Maar dat betekent nog niet dat een veganistisch dieet per definitie slecht is. „Je kunt een paard ook vlees geven“, zegt Hendriks. „Maar kijk naar de fysiologie en de evolutie van de kat en er is maar één conclusie: de kat is een echte carnivoor. Of specifieker: een prooidier-eter.“

Even terug naar de basis: het spijsverteringssysteem van de kat is kort en snel, hij heeft een kleine maag waar relatief weinig voedsel in kan en een onderontwikkelde dikke darm die ontwikkeld is om niet te fermenteren. Plantaardige eiwitten zijn voor een kat moeilijker te verteren en kunnen in de dikke darm leiden tot een grotere aanmaak van stoffen die in hoge concentraties darmschade, diarree of bloed in de ontlasting kunnen geven. „Dat wordt onvoldoende belicht“, vindt Hendriks. Zonder vlees dreigen tekorten aan B-vitamines, vitamine D3 en taurine - een aminozuur dat katten nodig hebben om niet blind te worden. Als de urine niet zuur genoeg is, ontstaan blaasgruis of -stenen.

Het advies is duidelijk: liever niet. Maar veganisten zullen zich daar wellicht niet bij neerleggen. En waar ze gelijk in hebben: er bestaan vegan voeders die voldoen, met onder meer toegevoegde taurine. Kies een grote producent, zou Hendriks dan adviseren, met de kennis en productieprocessen om consistente kwaliteit te leveren. „Maar ik vraag me dan toch af: waarom moet de kat mee met jouw levensfilosofie? Wil je niet het beste voor je kat?“

Feit van Formaat

Activeren van voorkennis: In 'Breaking News' hebben de leerlingen al kennisgemaakt met het belang van algemene feitenkennis voor een journalist. Maar wat is nu eigenlijk een feit? En wat is een mening? Laat de leerlingen hun wisbordje of een papiertje erbij pakken en deel de klas in tweeën. De ene helft van de klas schrijft voorbeelden op van feiten. Bijvoorbeeld: In lucht zit CO₂. Of: de meeste auto's hebben 4 wielen. En de andere helft van de klas schrijft voorbeelden van meningen op: Bijvoorbeeld: Het eten van vlees is zielig. Of: Nederland is het mooiste land van Europa.

Daarna bespreken de leerlingen in hun groepje wat ze hebben opgeschreven. Is de rest het ermee eens dat het een feit of mening is?

Vervolgens geef je een paar leerlingen klassikaal de beurt. De definitie: Een feit is iets waarvan je zeker weet dat het waar is. Een mening is wat iemand ergens van vindt. Meningeën kunnen van elkaar verschillen. Feiten niet.

Feitenkennis is heel belangrijk voor een journalist. Daardoor kan een journalist snel inschatten of bepaalde informatie in een krant thuishoort of niet. Dit betekent niet dat er geen meningen in de krant mogen, maar een journalist zal altijd een duidelijk onderscheid aanbrengen tussen feiten, beweringen en meningen. En een journalist zal feiten altijd checken.

De opdracht (10 min)

Samen met de klas doe je de quiz Feit of Fabel?

Zorg ervoor dat iedere leerling iets omhoog kan houden waar feit op staat geschreven en waar fabel op staat geschreven. Dit kunnen hun wisbordjes zijn, twee kaartjes, twee post-its, etc.

Lees iedere keer een bewering voor. De leerlingen reageren door het woord feit of fabel omhoog te houden. Geef klassikaal enkele beurten waarom leerlingen denken dat het een feit of fabel is. Leg daarna uit wat het is. Doe dit voor iedere bewering.

De beweringen:

1. Russisch is de meest gesproken taal in Europa.

Feit. Russisch heeft een sterke voorsprong als het gaat om de meest voorkomende taal in Europa, met 120 miljoen moedertaalsprekers. Duits komt op de tweede plaats met 95 miljoen.

2. Als je niest met je ogen open, vliegen je oogballen eruit.

Fabel. Je niest altijd met je ogen dicht. Maar als je ze toch openhoudt, blijven je oogballen gewoon zitten.

3. De natuur heeft koolstofdioxide nodig. Hoe meer we produceren, hoe beter het is.

Fabel. Koolstofdioxide op zichzelf is niet zo slecht, maar er is teveel van op aarde. Planten en bossen hebben koolstofdioxide nodig om te overleven en absorberen grote hoeveelheden hiervan. Sinds de Industriële Revolutie zijn we echter steeds meer en meer gaan produceren en we kappen bossen voor onze voedselproductie. Het resultaat is dat de koolstofdioxide nu nergens heen kan en het de warmte die probeert te ontsnappen aan de aarde juist vasthoudt.

4. Hersenen van vrouwen zijn kleiner dan die van mannen.

Feit. Toch presteren mannen en vrouwen hetzelfde. Dit komt doordat vrouwen efficiënter omgaan met hun hersenen. Uiteindelijk zegt het formaat van je hersenen niet zoveel over hoe goed je hersenen werken. Belangrijker is het aantal verbindingen tussen je hersencellen. Kleine hersenen met weinig hersencellen, maar met veel onderlinge verbindingen, werken beter dan grote hersenen met veel hersencellen, maar met weinig verbindingen.

5. Van te weinig slaap krijg je zin in snacks.

Feit. Een slaapttekort geeft inderdaad trek. Uit onderzoek is gebleken dat al na één nacht van minder dan vijf uur slaap een verstoring van het hongerhormoon optreedt. Op de langere duur kun je zelfs overgewicht krijgen door chronisch slaapttekort.

6. Van gewelddadige games word je agressief.

Feit. Wie vaak agressieve games speelt, heeft een grotere kans zelf agressief te worden. Dat zegt de Amerikaanse professor Brad Bushman, die veel wetenschappelijk onderzoek heeft gedaan naar dit onderwerp. Ook volgens dr. Peter Nikken van het Nederlands Jeugdinstituut kan mediageweld effect hebben op de emoties, de houding en het gedrag van kinderen van verschillende leeftijden.

7. Zoete drop is zouter dan zoute drop.

Feit. Vaak zit er in zoete drop meer zout dan in zoute. Het zout helpt de smaak te versterken.

8. Je neemt sneller informatie op als je jonger bent.

Feit. Hoe jonger je bent, hoe vlotter je informatie kan opnemen en structureren in je brein. Bij oudere mensen gaat dat wat trager.

Afronding (5 min)

Welke beweringen vonden de leerlingen lastig? Wat zouden ze kunnen doen om te controleren of iets een feit of fabel is?

OPDRACHT 3

10 - 50 min

Blikvanger

Activeren van voorkennis: In 'Breaking News' hebben de leerlingen gezien dat een foto en een kop samen een verhaal vertellen.

Zoek de juiste foto bij de kop.

Op het digibord laat je steeds drie foto's zien en een kop. Welke foto hoort bij de kop? Laat de leerlingen hun antwoord op het wisbordje omhoog houden. Is het A, B of C? Vervolgens vertel je welk antwoord het is en geef je een paar leerlingen de beurt om hun antwoord te verklaren.

Een goede kop en een sterke foto verleiden de lezer om verder te lezen. Foto's kunnen zo sterk zijn, dat ze op zichzelf staan: alleen de foto vertelt al het hele verhaal. Dan heeft het soms alleen nog een fotobijschrift nodig.

De opdracht

De leerlingen gaan de komende week een fotomuur maken in de klas. Foto's die indruk op hen maken of die ze 'gewoon' mooi vinden, nemen ze mee naar school. De foto's kunnen ze thuis knippen uit kranten, tijdschriften, reclamefolders, etc. Ze mogen zelf kiezen of ze er iedere ochtend eentje meenemen, of een keertje niet, of meerdere. Deze foto's plakken de kinderen iedere dag op de fotomuur.

Terugkoppeling/afroding

Het is aan jou als leerkracht of je iedere dag even terug wil komen op de foto's die zijn opgehangen en waarom de kinderen deze mooi en/of indrukwekkend vinden of dat je dat aan het einde van de week doet.

Vragen die je erbij kunt stellen:

1. Waarom vind je deze foto zo mooi of indrukwekkend?
2. Wat zie je allemaal op de foto?
3. Vertelt de foto een verhaal? Welk verhaal?
4. Wat was het verhaal bij de foto? (Was er een verhaal bij?)
5. Ging de foto gepaard met een kop? Kun je deze kop nog herinneren? Zo niet: kan je een kop bij de foto bedenken?

BLIKVANGER

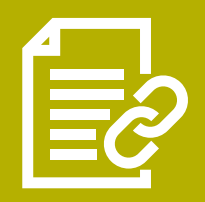
De verloofden lachen en kijken opgetogen, maar het is ze menens. Dit is een boodschap, een waarschuwing

Beeld RTL4

Karin Knevel ontmoet met Vladimir Poetin op haar bruiloft, augustus 2018. Beeld NPO / EPN

 De verloofden lachen en kijken opgetogen, maar het is ze menens. Dit is een boodschap, een waarschuwing

JUISTE FOTO

ru8 Beeld CwennKang / AFP

BLIKVANGER

De ontslagen arbeidsmigrant belandt in het bos

 De ontslagen arbeidsmigrant belandt in het bos

JUISTE FOTO

BLIKVANGER

Duurzame 100
Mogen we nog wel lachen om het klimaat?

 Mogen we nog wel lachen om het klimaat?

JUISTE FOTO

Beeld van santen & bolleurs

Beeld Van Santen & Bolleurs

Beeld Van Santen & Bolleurs

BLIKVANGER

Aldus

Een verlegen eerbetoon aan muurbloempjes: 'Het fijne is dat je niet zo snel oordeelt'

JUISTE FOTO

 Een verlegen eerbetoon aan muurbloempjes: 'Het fijne is dat je niet zo snel oordeelt'

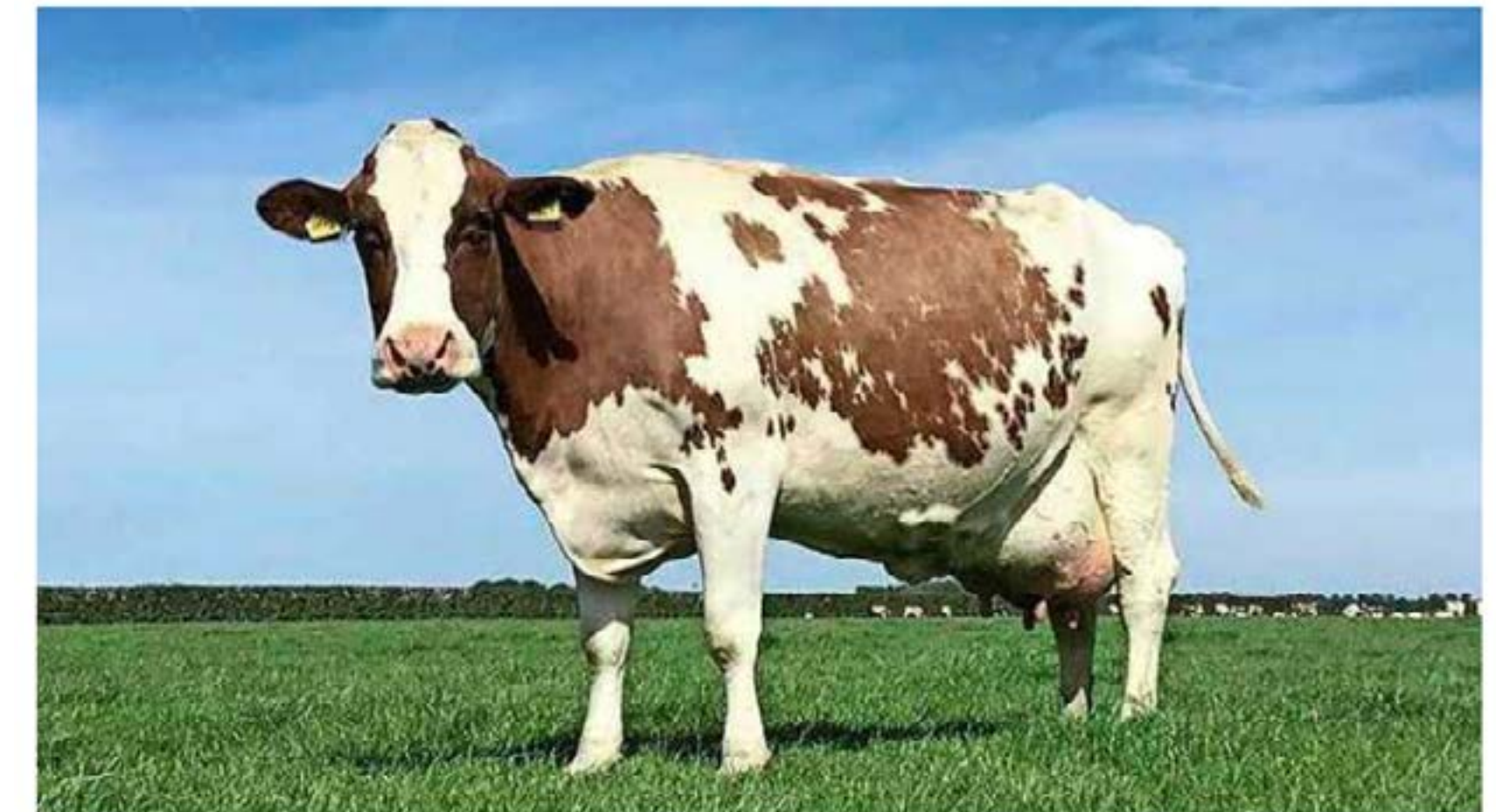
BLIKVANGER

'Sijtje', de voorspellende koe, heeft blauwtong en wordt ingeslapen

'Sijtje', de voorspellende koe, heeft blauwtong en wordt ingeslapen

JUISTE FOTO

© HARRY HEEMAN

Nieuwsgierige Nieuwsjager

Activeren van voorkennis: Activeren van voorkennis: Hoe check je of een verhaal klopt? Dat is de kunst van de journalistiek. Dat hebben de leerlingen ook in 'Breaking News' geleerd. Check bij de leerlingen wat ze nog weten van de stappen die je kunt nemen om een verhaal te controleren. Laat ze op een papiertje één suggestie opschrijven wat je kunt doen om een verhaal te checken. Deze papiertjes verfrommelen ze tot een prop. Deze propen verzamel je in een schaal. Vervolgens loop je de klas weer rond en laat je enkele leerlingen zo'n prop uit de schaal pakken. Deze leerlingen ontvouwen de prop en lezen voor wat erop staat geschreven. Is het een goede suggestie, of niet?

Om te controleren of een verhaal klopt, moet je als journalist vooral nieuwsgierig zijn. Een journalist haalt alles uit de kast om een verhaal te controleren en kloppend te maken. Een journalist wil daarbij zo volledig mogelijk zijn. Dit doen journalisten door:

- De bron te controleren en waar mogelijk meerdere bronnen te raadplegen. Een bron of verhaal kun je checken door bijvoorbeeld experts erbij te halen.
- Hoor- en wederhoor toe te passen. Dit betekent dat je zowel voor- als tegenstanders de mogelijkheid geeft te reageren. Je probeert het verhaal van meerdere kanten te belichten.
- Inzichtelijk te zijn over je bronnen, zodat ze controleerbaar zijn. Indien nodig moet je als journalist wel je bron beschermen.
- De 5W1H-vragen te stellen. Een journalist probeert altijd antwoord te krijgen op de vragen Wie, Wat, Waar, Wanneer, Waarom, Hoe. Zo weet je dat het nieuwsbericht compleet is.

- Feiten van meningen te scheiden. Als een persoon zijn of haar mening uitspreekt, mag je dat als journalist niet als een feit naar voren brengen. Je moet altijd verschil maken tussen feiten en meningen.
- Geen plagiaat te plegen. Plagiaat betekent teksten of beelden overnemen en doen alsof ze van jou zijn. Journalisten nemen geen beelden of teksten over van anderen, tenzij het nadrukkelijk gevraagd is.

De opdracht (30 min)

Ieder groepje in de klas krijgt een bewering. Per groepje wordt opgeschreven hoe ze deze bewering gaan controleren.

Koppel na 5 minuten terug wat de groepjes hebben opgeschreven.

Laat de groepjes daarna hun eigen plan van aanpak (waar mogelijk) uitvoeren en zo veel mogelijk feiten en meningen verzamelen. Als er nog tijd over is schrijven ze in tweetallen met deze informatie een nieuwsbericht. Wijs ze op het journalistieke principe dat het belangrijk is om in het bericht feiten van meningen te scheiden.

Je kunt zelf beweringen verzinnen of gebruik maken van deze (variërend in moeilijkheidsgraad):

- Vapen is net zo schadelijk als roken
- Kinderen met huisdieren zijn gelukkiger
- Kinderen zonder broer(tjes) of zus(jes) zijn gelukkiger
- Een meerderheid in Nederland wil de kiesgerechtigde leeftijd

verlagen naar 16 jaar

- Steeds meer scholen hebben een genderneutrale toilet
- Mensen lezen liever positief nieuws dan negatief nieuws
- Dierproeven zijn vanaf 2030 verboden
- Er wordt steeds minder vlees gegeten in Nederland
- Duurzaamheid en klimaatverandering wordt een nieuw vak op de middelbare school
- Nederland stopt met de subsidie op fossiele brandstoffen
- Er is een wet in de maak dat iedere volwassene een basisinkomen krijgt
- Het wordt verplicht voor leerkrachten om een cursus 'sociale media' te volgen
- Steeds meer scholen worstelen met Gossip Girl-accounts
- Een filterbubbel kan gevaarlijk zijn
- Er gaan steeds meer stemmen op om van het Suikerfeest een nationale feestdag te maken
- Steeds meer kinderen zijn hoogbegaafd
- We produceren genoeg voedsel om iedereen op aarde te kunnen voeden

Afronding (5 min)

Bespreek klassikaal wat de leerlingen hebben gevonden aan feiten en meningen over de bewering die ze hebben gekregen. Hoe zijn ze aan deze feiten en meningen gekomen? Laat een paar van de zelf geschreven nieuwsberichten voorlezen als die er zijn.

Euroloze Erezaak

Activeren van voorkennis: In de game Breaking News hebben de kinderen geleerd dat journalisten nooit betalen voor een bron; hoe belangrijk, smeugig of bijzonder de informatie ook is. Door te betalen voor informatie komt er een bepaalde druk op vrije nieuwsgaring te staan en dat staat journalistieke onafhankelijkheid en objectiviteit in de weg. Want welke bronnen betaal je wel en welke niet? En als je betaalt, hoeveel betaal je dan en wie bepaalt dat?

Met wat voor soort bronnen krijgt een journalist te maken? Laat leerlingen in tweetallen met elkaar overleggen welke journalistieke bronnen ze kunnen bedenken. Geef na 2 minuten enkele leerlingen de beurt.

Voorbeelden van journalistieke bronnen:

- **Vertegenwoordigers van organisaties**
Personen die (politieke) organisaties of bedrijven vertegenwoordigen zoals woordvoerders of experts.
- **Publicaties**
Rapporten, video's of documenten van instellingen of bedrijven zoals onderzoeksverslagen of persberichten.
- **Persbureaus**
Een persbureau verzamelt en verspreidt nieuws voor nieuwsmedia om te publiceren of te gebruiken voor nieuwsproducties.
- **Getuigen**
Mensen die aanwezig waren toen het nieuwsfeit plaatsvond.
- **Anonieme bronnen**
Personen die de journalist wel kent maar waarvan de naam niet wordt vermeld.

De opdracht (15 min)

De stelling: Een journalist zou wel voor een bron mogen betalen als het verhaal een groot maatschappelijk belang heeft en betaling de enige manier is om het te mogen publiceren.

Laat de leerlingen in hun eigen groepje over deze stelling debatteren. Zijn ze het ermee eens of niet? En waarom wel of niet?

Geef daarna één leerling per groepje de beurt om te vertellen wat er in zijn of haar groepje is besproken.

Afronding (5 min)

Reflecteer op de debatten die zijn gevoerd. Zijn de meeste leerlingen het eens of oneens? En komen de redenen overeen?

Wat heeft de Raad voor de Journalistiek hierover opgeschreven?

De journalist betaalt getuigen en informanten niet voor verhalen, foto's en andere informatie, tenzij het een redelijke onkostenvergoeding betreft. De journalist kan hiervan afwijken indien een gewichtig maatschappelijk belang dit rechtvaardigt en hetzelfde doel op geen andere manier kan worden bereikt. Naast het feit dat de uitingsvrijheid op zichzelf een maatschappelijk belang van gewicht is, wordt dit belang onder meer gediend door het aan het licht brengen van ernstige misdrijven en misdragingen, het beschermen van de openbare veiligheid en gezondheid en het voorkomen van misleiding van het publiek door handelingen en uitspraken van personen of organisaties.

OPDRACHT 6

No Juice!

Activeren van voorkennis: In 'Breaking News' moet je als stagiair de knoop doorhakken of je genoeg neemt met één anonieme bron. De algemene regel in de journalistiek luidt: één bron is geen bron.

Stel de volgende vraag:

Roddels worden vaak verspreid via anonieme bronnen. Waarom willen deze bronnen anoniem blijven denken jullie?
Laat de leerlingen dit in tweetallen met elkaar bespreken en koppel daarna klassikaal terug.

De volgende vraag:

BN'ers zijn vaak de pineut van roddels. Weten de leerlingen enkele roddels te vertellen over BN'ers? Hoe zijn ze aan deze roddels gekomen? En wat maakt het een roddel?
Laat de leerlingen dit eerst in tweetallen met elkaar bespreken en koppel het daarna klassikaal terug.

De opdracht (40 min)

Alle artikelen vind je in de bijlage van dit lesmateriaal.

Extra: Nieuws in de klas heeft eerder ook al een lespakket ontwikkeld rondom het juicekanaal van Yvonne Coldeweijer: Juice-kanaal Life of Yvonne <https://www.nieuwsindeklas.nl/wp-content/uploads/2022/04/Juice-kanaal-Life-of-Yvonne.pdf>

NO JUICE

Juicekanalen leiden tot veel discussie. Mag je zomaar roddels verspreiden? Daar kwam veel discussie over toen Yvonne Coldeweijer een BN'er betichtte van het slikken van dieetpillen. De ruzie tussen Yvonne Coldeweijer en Samantha Steenwijk liep zo hoog op dat de rechter eraan te pas moest komen. En die was glashelder: Roddels verspreiden mag niet zomaar. Daarom moest Coldeweijer rectificeren, wat betekent dat ze het bericht moest verwijderen en excuses moest aanbieden. Ook moet ze de kosten van de rechtszaak betalen.

Hoe snel 'juice' tot fouten kan leiden, blijkt uit dit verhaal over presentator Tijn Beckand.

Laat de leerlingen alleen of in tweetallen het volgende artikel lezen:

Tijn Beckand wordt online beschuldigd van vreemdgaan, maar zoenvideo is met eigen vriendin

Opdracht 1:

Is het een grappig misverstand of een ernstige fout van het juicet kanaal Roddelpraat? Laat het de leerlingen in tweetallen met elkaar bespreken. Geef ze in de opdracht mee om hun mening goed te onderbouwen, door te vragen bij elkaar en goed naar elkaar te luisteren.

Na een aantal minuten geef je een aantal leerlingen de beurt om de mening van hun duo te verwoorden, met de bijbehorende onderbouwingen. Zijn ze het er ook mee eens? Waarom wel of niet?

▲ Tijn Beckand en zijn vriendin Markell. © Brunopress

Tijn Beckand wordt online beschuldigd van vreemdgaan, maar zoenvideo is met eigen vriendin

De afgelopen dagen gaat een video rond op Internet van een zoenende Tijn Beckand in een discotheek in Groningen. Op social media wordt de RTL-presentator door verschillende mensen flink aangepakt. De vrouw met wie Beckand echter staat te zoenen is zijn eigen vriendin.

Mark den Blanken 04-04-22, 14:59

De geruchten over een vreemdgaande Beckand werden dit weekend steeds heviger. Zeker met de beelden die uitlekten via het juicet kanaal *Roddelpraat* nam de kritiek op de komiek toe. Op social media spraken mensen hem aan. Beckand is vorig jaar nog samen met zijn vriendin Markell vader geworden van een dochtertje.

Echter wat blijkt: na een optreden van TAFKAL (de nieuwe naam van De Lama's) is Beckand samen met zijn collega's de Groningse discotheek Palace ingedoken. Daar is ook een foto van te vinden op de Facebook-pagina van de uitgaansgelegenheid. De vrouw die aan de zijde van de 47-jarige comedian staat, is zijn vriendin Markell. Zij is ook te zien op de beelden die van die avond worden verspreid.

NO JUICE

Opdracht 2a:

Yvonne Coldeweijer verloor de rechtszaak van Samantha Steenwijk. Toch was Coldeweijer blij met de uitspraak van de rechter.

Laat de leerlingen alleen of in tweetallen het volgende artikel lezen:

Yvonne Coldeweijer moet uitspraken over Samantha Steenwijk rectificeren

Waar is Yvonne zo bij mee? Laat de leerlingen hun antwoord uit de tekst halen en opschrijven.

“Waar ik heel blij mee ben is dat ik nu een handleiding heb gekregen voor mijn juice. Ik hoef van de rechter geen sluitend bewijs te leveren, maar het enkel aannemelijk te maken. Ook hoef ik geen hoor- en wederhoor toe te passen, voor ik mijn juice breng. Dat mijn bronnen zijn beschermd, omdat ik wel degelijk onderdeel ben van de pers, is heel erg belangrijk voor mij en een overwinning voor alle juicekanalen.”

Opdracht 2b:

Wat vinden de leerlingen ervan dat juicekanalen geen sluitend (waterdicht) bewijs hoeven te leveren en geen hoor- en wederhoor hoeven toe te passen? Laat eerst de leerlingen die het hiermee eens zijn hun vinger opsteken en vervolgens de leerlingen die het er niet mee eens zijn (turf eventueel mee op het bord). Laat vervolgens twee leerlingen met een tegengestelde mening staan en met elkaar in discussie gaan. Herhaal dit eventueel nog met een paar andere leerlingen.

Opdracht 2c:

De rechter heeft in de uitspraak aangegeven dat juicekanalen onderdeel zijn van de pers. In de uitspraak werd aangehaald dat het ging om journalistieke activiteiten. Volgens het Europese Hof van Justitie is ieder platform dat zich richt op het verspreiden van informatie, ideeën of denkbeelden en daarnaast onafhankelijk is, in principe te beschouwen als journalistiek. Daar valt ook het platform van Yvonne Coldeweijer onder.

Wat vinden de leerlingen hiervan? Is dat journalistiek bedrijven wat Yvonne Coldeweijer en andere juicekanalen doen? Dezelfde opdracht als hiervoor: Laat de leerlingen die het ermee eens zijn hun vinger opsteken en vervolgens de leerlingen die het er niet mee eens zijn (turf eventueel mee op het bord). Laat twee leerlingen met een tegengestelde mening staan en met elkaar in discussie gaan. Herhaal dit eventueel nog met een paar andere leerlingen. Laat de leerlingen hun meningen goed onderbouwen. Wellicht kunnen ze nog wat argumenten gebruiken uit de game 'Breaking News'.

▲ Yvonne Coldeweijer. © ANP

Yvonne Coldeweijer moet uitspraken over Samantha Steenwijk rectificeren

MET VIDEO Yvonne Coldeweijer moet haar beweringen dat Samantha Steenwijk illegale dieetpillen zou gebruiken om af te vallen rectificeren. Dat oordeelde de rechtbank vanmiddag. Steenwijk eiste bovendien ook een schadevergoeding van 5000 euro, maar dat verzoek werd afgewezen. Wel moet de roddelvlogger opdraaien voor de proceskosten die een kleine 2500 euro bedragen.

Maxime Segers 29-04-22, 15:19 · Laatste update: 29-04-22, 23:12

De rechtbank van Amsterdam deed vandaag uitspraak in het kort geding dat Samantha Steenwijk heeft aangespannen tegen Yvonne Coldeweijer. De zangeres stapte naar de rechter omdat ze een rectificatie en een schadevergoeding van 5000 euro wil naar aanleiding van een video op Coldeweijers juicet kanaal Life of Yvonne. In die video, die al offline is gehaald, beweert de roddelvlogger dat Steenwijk illegale dieetpillen gebruikt om af te vallen.

Een rechter oordeelde vanmiddag dat Coldeweijer de uitspraken moet rectificeren. Dat moet ze binnen 48 uur gedaan hebben in een bericht 'zonder enig commentaar of weerwoord' op haar Instagram-account. Als Coldeweijer dit niet doet binnen de gestelde termijn na de uitspraak, dan volgt er een dwangsom van 1000 euro per dag.

Heel blij

Coldeweijer hoeft de schadevergoeding van 5000 euro, die Samantha Steenwijk eiste, overigens niet te betalen. 'De eer en goede naam van de eiser worden verder voldoende hersteld met de te plaatsen rectificatie, die net als dit kort geding ruim aandacht zal krijgen. Er is dan ook geen aanleiding om daarnaast nog een voorschot op schadevergoeding toe te wijzen.' Wel moet de roddelvlogger opdraaien voor de proceskosten die een kleine 2500 euro bedragen.

Coldeweijer gaat het nieuws dat zij had gebracht over Samantha Steenwijk rectificeren. Dat schrijft ze vanmiddag op Instagram. De roddelvlogger is echter vooral heel blij met de begeleidende uitleg van de rechtbank. „Waar ik heel blij mee ben is dat ik nu een handleiding heb gekregen voor mijn juice. Ik hoef van de rechter geen sluitend bewijs te leveren, maar het enkel aannemelijk te maken”, schrijft ze. „Ook hoef ik geen hoor- en wederhoor toe te passen, voor ik mijn juice breng. Dat mijn bronnen zijn beschermd, omdat ik wel degelijk onderdeel ben van de pers, is heel erg belangrijk voor mij en een overwinning voor alle juicekanalen.”

Samantha Steenwijk zei het vrijdagavond bij Jinek vreemd te vinden dat Coldeweijer het kort geding aanmerkt als overwinning. „Dat is de clown die we kennen toch?“, reageerde de zangeres. „Ik zie haar alleen maar als een grote clown”, vertelde Steenwijk. „En nu zegt ze ook nog dat ze het niet erg vindt om een rectificatie te plaatsen. Nou had dat dan ook gelijk gedaan. Als je journalistiek wilt bedrijven moet je dat op de manier doen zoals het hoort. En niet dingen de wereld in slingeren en mensen daarmee schade berokkenen.”

'Keiharde leugen'

In de rechtszaal noemde de zangeres de uitspraken over de illegale dieetpillen twee weken geleden 'een keiharde leugen'. Ook zei Steenwijk dat ze door de video 'een inspiratiebron' voor afslankpillen is geworden. „Maar als er straks iemand met een hersenbloeding op de intensive care ligt, is dat niet mijn verantwoordelijkheid, maar die van Coldeweijer. Ik heb die pillen nooit gebruikt.”

Coldeweijer zei na afloop van de zaak dat ze die reactie vreemd vond. „Ik vond het bizar dat ze zei dat als er iemand op de ic belandt, dat dan door mij komt. Dat vind ik nogal heftig om de boel zo te verdraaien.” Ook stelde ze weinig waarde te hechten aan de uitspraak van de rechter. „De eis is dat ik een rectificatie plaats zoals zij hem willen zien. Iedereen weet nu dat als ik dat doe, dat ik het toch niet meen.”

NO JUICE

Opdracht 3a:

Na de rechtszaak tussen Coldeweijer en Steenwijk besloot nieuwszender BNR een nepvideo op te nemen om daarmee aan te tonen hoe gemakkelijk het is om via juicekanalen onwaarheden de wereld in te brengen.

Laat de leerlingen alleen of in tweetallen het volgende artikel lezen:

BNR zet video 'snuivende' Talitha Muusse in scène, Yvonne Coldeweijer trapt erin en deelt 'juice'

In haar reactie haalt Yvonne Coldeweijer de uitspraak van de rechter aan en dat ze zich heeft gehouden aan de richtlijnen die de rechter haar heeft opgelegd. Ze heeft het over hoor- en wederhoor en dat ze een disclaimer heeft geplaatst. Een disclaimer is een korte verklaring, vaak om de aansprakelijkheid bij iemand anders te leggen. BNR heeft een video in scène gezet om Yvonne Coldeweijer te misleiden. Mag dát eigenlijk wel?

Verdeel de klas in 5 groepen en geef iedere groep een van de volgende vragen mee:

- Wat vinden jullie van de hoor- en wederhoor die Yvonne Coldeweijer heeft toegepast?
- Wat vinden jullie van de disclaimer?
- Wie is hier eigenlijk te ver gegaan? Coldeweijer of BNR die het nepfilmpje maakte?
- Wat vinden jullie van het gebruik van spionnen in de journalistiek?
- Talitha Muusse is anders naar juicekanalen gaan kijken, zegt ze. Hoe kijken jullie naar juicekanalen? Is dat veranderd na het lezen van deze artikelen of na de gesprekken die jullie gevoerd hebben?

Laat de leerlingen per groepje in gesprek gaan over deze vragen. Laat ze hun mening goed onderbouwen, doorvragen bij elkaar en luisteren naar elkaar. Loop ondertussen rond.

Afronding (5 min)

Koppel terug wat net besproken is in de groepjes. Geef een paar willekeurige leerlingen de beurt.

BNR zet video 'snuivende' Talitha Muusse in scène, Yvonne Coldeweijer trapt erin en deelt 'juice'

MET VIDEO'S Yvonne Coldeweijer, die achter Nederlands bekendste juic kanaal Life of Yvonne zit, is in een journalistieke stunt getrapt van **radiozender BNR**. Die zette een video in scène waarin het leek alsof presentatrice Talitha Muusse cocaine snoof op het toilet. Daarmee wilde de zender aantonen hoe juicekanalen te werk gaan en hoe makkelijk het is om via die weg onwaarheden te verspreiden.

Mark den Blanken 23 mei 2022 Laatste update: 23-05-22, 16:53

Afgelopen vrijdag deelde Coldeweijer de video met Muusse in de hoofrol in haar betaalde groep in de app Telegram. Dat deed ze met de tekst 'filmpje van een snuivende BN'er'. Bij de video vertelde ze: „Er was afgelopen maandag dus een afscheidsfeestje van een personeelslid van BNR. Wat gebeurde er nou? Op een gegeven moment hebben spionnen Talitha Muusse uit de wc zien komen. Zij deed daarbij heel erg opgefokt. Zij meende toen ook dat ze wat wit onder haar neus had.”

Ze vervolgde: „Dus wat hebben die spionnen nou gedaan. Ze zijn op een gegeven moment, toen ze weer naar de wc ging, achter haar aan gegaan. Zijn in het wc-hokje op de bril gaan staan en hebben haar gefilmd. En wat denk je? Dat filmpje hebben ze naar mij gestuurd.” Ze toonde daarop de beelden van de achterkant van Muusse. Daarop is niet te zien wat ze precies doet.

„Lelijk, oh wat lelijk dit. Ik weet dat heel veel mensen snuiven, zeker bij de BN'ers, maar *what the fuck!* Maar Talitha, ook echt op een werkfeestje?!” Coldeweijer liet een Instagramgesprek zien aan haar leden met Muusse, waarin ze vroeg of het klopte dat zij cocaine gebruikt. Die reageerde: 'Huh?! Ik weet niet wat je gezien hebt ofzo, maar ik gebruik niet. Ik heb nog nooit drugs gebruikt.'

Disclaimer

Toen volgde een disclaimer van Coldeweijer: „Talitha, ik moet je meegeven. In het filmpje zien we alleen je achterkant. Het zou natuurlijk kunnen dat je geframed wordt. Dat er mensen zijn die jou niet mogen. Dat een stand-in is ingehuurd en dat dit in scène is gezet. Mijn gevoel zegt dat jij het wel bent, maar ik moet toegeven dat jouw gezicht hier niet op staat. Ik denk dat de mensen die jou kennen, jou wel zullen herkennen. En dat is ontzettend lulig. *Don't do drugs!*”

Het is gewoon juice. That's it

- Yvonne Coldeweijer

De video blijkt echter door BNR zelf - via een anoniem account - naar Coldeweijer gestuurd te zijn, onthult de radiozender. Daarmee wilden ze samen met Muusse laten zien hoe juicekanalen als Life of Yvonne te werk gaan. In een reactie op de onthulling van BNR dat zij de video in scène hebben gezet om haar te testen, laat Coldeweijer weten dat zij 'niet een of andere onderzoeksjournalist is'. „Ik ben gewoon een juic kanaal. Als ik een video ontvang van iemand die zit te snuiven, dan post ik het gewoon! Het is gewoon juice. *That's it.*”

BNR schrijft: 'Muusse gebruikt in werkelijkheid nooit drugs. Ze wil met de actie laten zien hoe makkelijk onschuldige mensen slachtoffer kunnen worden van roddeljournalistiek die losjes omgaat met de feiten.' Ook geeft de zender aan dat Coldeweijer het verhaal inkleurde met zelf verzonden details.

Muusse zegt door de actie anders te zijn gaan kijken naar juicekanalen: „Ik zie ook wel eens verhalen van Yvonne voorbijkomen over BN'ers en dan denk je toch: waar rook is, is vuur. Maar nu weet ik: er is vaak alleen maar rook.”

Reactie Yvonne Coldeweijer: 'Ik hoef niet te bewijzen dat iets 100% zeker waar is'

Yvonne Coldeweijer vindt dat ze rechtmatig heeft gehandeld bij het delen van de video van Talitha Muusse. De vrouw achter het juic kanaal Life of Yvonne stelt vanochtend op Instagram dat ze zich heeft gehouden aan de richtlijnen die de rechter haar heeft opgelegd.

'Ik hoef niet te bewijzen dat iets 100% zeker waar is', stelt ze. 'Ik moet laten zien dat het aannemelijk is. Als jij in een video stiekem bij de wastafel aan een sleutel snuift, acht ik het aannemelijk dat je daar coke gebruikt. Dat is toch logisch?' Volgens Yvonne heeft ze bovendien hoor en wederhoor toegepast en vermeld dat de video 'fake kan zijn'.

Onbetwist Journalist

Activeren van voorkennis: In de game 'Breaking News' hebben de leerlingen kennisgemaakt met de belangrijkste basisprincipes binnen de journalistiek.

Laat de leerlingen op hun wisbord opschrijven wat ze nog weten van deze journalistieke basisprincipes. Hint: denk aan de wijze woorden van de oprichter en aan de behaalde badges!

Laat na een minuut of 2 een aantal leerlingen hun antwoorden toelichten.

feiten (fact checking), hoor- en wederhoor, nieuwsgierig zijn, nooit betalen voor een bron, altijd meerdere bronnen raadplegen, sterke kop, sterke foto, geen roddels.

De opdracht (dagelijkse opdracht 10 tot 15 min, eindopdracht 30 min)

Voor deze opdracht is het handig om de nieuwsservice van Nieuws in de klas af te nemen (bestellen kan hier). Of maak gebruik van kranten die leerlingen en/of leerkrachten mee naar school kunnen nemen of die online staan. Voor de eindopdracht heb je meerdere scharen en lijm nodig en een groot stuk blanco papier.

Neem iedere ochtend de voorpagina van een of meerdere kranten door met de leerlingen. Laat ze in groepjes met elkaar de voorpagina bespreken of doe dit klassikaal. Vragen die hierbij gesteld kunnen worden:

- Waarom staat juist dit nieuws op de voorpagina?
- Zijn de leerlingen het eens met deze selectie? Waarom wel/niet?

- Zijn er nieuwsberichten die eigenlijk ook op de voorpagina hadden moeten volgens de leerlingen? En waarom?
- Wat vinden ze van de opmaak van de voorpagina?
- Wat vinden ze van de koppen?
- Wat vinden ze van de foto's?
- In hoeverre verschillen de voorpagina's van verschillende kranten van elkaar? Kunnen de leerlingen deze verschillen verklaren?

Bewaar alle voorpagina's en hang ze eventueel op aan de muur als daar voldoende ruimte voor is.

Op de laatste ochtend van de week maken de leerlingen met elkaar de voorpagina van hun eigen weekkrant. Wat was het belangrijkste nieuws van de afgelopen week? Bespreek dit klassikaal of in groepjes en koppel het daarna klassikaal terug.

Als hierover de knopen zijn doorgehakt, deel je de klas op in vier groepen:

- De hoofdredacteuren: deze leerlingen knippen de beste nieuwsberichten uit die gebruikt gaan worden voor de voorpagina. Klassikaal is al besproken welk nieuws het belangrijkste was, maar het is aan de hoofdredacteuren om hier dan de meest passende berichten bij te zoeken.
- De fotografen: deze leerlingen kiezen de mooiste foto's die passen bij het belangrijkste nieuws van de afgelopen week. Deze knippen ze uit.
- De vormgevers: deze leerlingen ontvangen alle knipsels en bepalen

hoe de voorpagina ingedeeld gaat worden. Vervolgens plakken ze de nieuwsberichten en foto's op de juiste plek.

- De illustratoren: deze leerlingen ontwerpen een mooie titel voor de krant en maken deze bovenaan de pagina. En misschien is er ook nog wel plek voor een mooie illustratie?

Afronding (5 min)

Plak de zelfgemaakte voorpagina van de weekkrant op een goede zichtbare plek en bespreek met enige trots het resultaat met elkaar :-)

Breaking News is een uitgave van Nieuws in de klas. De opdrachten zijn bestemd voor scholieren in het primair onderwijs (bovenbouw) en het voortgezet onderwijs (onderbouw).

© Nieuws in de klas, Amsterdam
Uitgave november 2023

Samenstelling en redactie: Anne de Vroomen

Het kopiëren van delen ten behoeve van het gebruik door leerlingen is onbeperkt toegestaan. Het kopiëren van enig onderdeel ten behoeve van elk ander gebruik is alleen toegestaan na schriftelijk verkregen toestemming van de uitgever.

e info@nieuwsindeklas.nl
w www.nieuwsindeklas.nl